

2. Колот А.М. Мотивація персоналу: підручник. К.: КНЕУ, 2009. 337 с.
3. Крисько Ж., Бордун І. Оцінювання мотиваторів та демотиваторів діяльності працівників підприємства. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. Науковий журнал. Випуск № 23. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. С. 99-103.
4. Павловська Н. Щодо посилення мотивації до праці. Україна: аспекти праці. 2010. № 3. С. 16-20.
5. Побережна Г. Мотивація як складова ефективного управління персоналом організації. Економіка АПК. 2009, № 1. С. 78-83.

Ватажук Олег

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Крамарчук С.П.)

СУТНІСТЬ ТА МІСЦЕ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Діяльність сучасного підприємства залежить від великої кількості чинників. Однак окремі із них мають прямий вплив саме на результати діяльності організації. Одним із основних є матеріально-технологічне забезпечення в розрізі його якісних та кількісних параметрів. Ефективне управління ресурсами, врахування проблем їх обмеженості, важливим є максимально ефективно використання внутрішніх резервів шляхом виявлення та усунення проблем ресурсного забезпечення діяльності підприємства.

Питання матеріально-технологічного забезпечення як основної умови ефективної діяльності підприємства піднімаються як вченими-економістами, науковцями, так і менеджерами-практиками на всіх щаблях управління. Однак, у науковій літературі немає єдиної думки щодо складових ресурсного забезпечення розвитку, оскільки умови функціонування сучасного підприємства характеризуються динамічністю та невизначеністю середовища, в якому воно функціонує. Пристосування підприємства до змін зовнішнього середовища можливе за умов постійного розвитку підприємства.

Для ефективного розвитку підприємства однією з необхідних умов є наявність ресурсів, які задіяні в процесі діяльності підприємства. Ресурси є фактором внутрішніх резервів, ефективно використання яких дає змогу забезпечувати як потреби підприємства зокрема, так і потреби суспільства загалом. Значення та вплив ресурсів на ефективність роботи підприємства визначається роллю, яку відіграє ресурс для досягнення цілей підприємства, можливостями його заміни, рівнем впливу ціни на окремі ресурси та оцінюється системою показників, що характеризують ефективність

використання ресурсів підприємства та визначають їх вплив на кінцеві результати діяльності [2].

Термін „ресурс” походить від французького *ressource* – допоміжний засіб, та тлумачиться як засоби, запаси, можливості, джерела доходів. Під засобами розуміють прийоми, способи дії для досягнення чого-небудь, а також предмети, пристосування (або їх сукупність), необхідні для здійснення будь-якої діяльності [3].

Можна виділити такі групи ресурсів, які відіграють найважливішу роль в забезпеченні розвитку підприємства [1].

– матеріальні ресурси (основні фонди та частка обігових фондів, а саме малоцінні та швидкозношувані предмети, пакувальні матеріали, паливо, електроенергія);

– нематеріальні ресурси (об’єкти інтелектуальної власності тощо);

– трудові ресурси (управлінський, трудовий чи кадровий персонал зайнятий на підприємстві за основною чи допоміжною діяльністю);

– інтелектуальні ресурси (вміння, знання та навички для створення цінностей тощо);

– фінансові ресурси (кошти та грошові надходження для виконання фінансових зобов’язань, здійснення витрат та стимулювання працівників);

– енергетичні ресурси (первинні та вторинні джерела енергії, результатом використання яких є відрахування у бюджет);

– техніко-технологічні ресурси (сукупність спеціалізованих знарядь, предметів та способів праці, за допомогою яких виробляються певні види однорідної продукції або надаються послуги, що задовольняють однорідні потреби);

– інформаційні ресурси (сукупність технологічних елементів, які реалізують функції збирання, збереження, оброблення, передавання й доведення до користувачів інформації в організаційно-управлінських системах з використанням вибраного комплексу технічних засобів та наявністю, крім рутинних операцій, елемента творчого характеру, тобто людського фактору, який не підлягає регламентації та формалізації).

Для ефективного розвитку підприємства важливим є оцінювання використання його ресурсів. При цьому потрібно оцінити ступінь залучення ресурсів в господарський обіг, ступінь використання активної частини потенціалу та ефективність вкладених ресурсів у формування та розвиток ресурсного потенціалу. Відтак надзвичайно важливим є поняття ресурсного забезпечення підприємства. Під оцінюванням ресурсного забезпечення підприємства розуміється визначення величини економічних ресурсів, якою володіє і розпоряджається, і економічного результату їх ефективного

використання в натуральному і вартісному вираженні.

Успішне управління матеріально-технологічним забезпеченням підприємства дозволяє впровадити сучасні технології виробництва, реалізувати інвестиційні проекти підприємств різних організаційно-правових форм, розробити нові математичні моделі оцінювання ресурсного забезпечення підприємств, сформулювати та опрацювати інформацію для прийняття управлінських рішень для запобігання кризових явищ на підприємств, тим самим забезпечити підприємству стабільний розвиток.

Використані джерела

1. Кулиняк І. Я., Шпак О. Г., Прийма Л. Р. Ресурсне забезпечення розвитку підприємства. Економічні проблеми сталого розвитку: мат. міжн. наук.-практ. конф. Суми : Сумський державний університет., 2013. Т. 1. С. 148-149.
2. Мартиненко В. Стратегія життєздатності підприємств промисловості: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 328 с.
3. Матросова Л. М. Теоретичні засади поняття «виробничі ресурси підприємства» та їх класифікація. Економічний вісник Донбасу. 2011. № 2 (24). С. 207-2011.

Вівюрко (Кнюх) Віта

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Крисько Ж.Л.)

СУТНІСТЬ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Як відомо, у сучасній економічній теорії прийнято розрізняти декілька аспектів конкурентоспроможності (рис. 1): конкурентоспроможність товарів; конкурентоспроможність товаровиробників (підприємств); конкурентоспроможність регіонів (країн).

Термін «конкурентоспроможність» можна розглядати як здатність конкурувати, тобто здатність успішно функціонувати, досягати поставлених цілей й відстоювати власні інтереси в умовах конкуренції, тобто протидії зовнішнього оточення. Ось чому, зміст конкурентоспроможності варто вивчати через природу конкуренції.

За своєю суттю конкуренція є однією з фундаментальних економічних категорій, повноцінні теоретичні основи якої були закладені в XVIII столітті в працях яскравих представників класичної політичної економії А. Сміта і Д. Рікард [2]. Існують дві точки зору на сутність конкуренції: конкуренція як процес і конкуренція як структура ринку. Теоретичні концепції в рамках цих напрямів представлені на рис. 2.